

Asia: VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 luku Yleiset säännökset

Näkemyksenne luvusta 1

-

2 luku Viranomaiset

Näkemyksenne luvusta 2

-

3 luku Suunnittelu

Näkemyksenne luvusta 3

-

4 luku Rakentaminen

Näkemyksenne luvusta 4

-

Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Esitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.

-

5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

Näkemyksenne luvusta 5

-

6 luku Kunnossapito

Näkemyksenne luvusta 6

-

7 luku Tekniset verkot

Näkemyksenne luvusta 7

Finnet-liitto ry (jäljempänä ”Finnet”) kiittää Ympäristöministeriötä mahdollisuudesta lausua asiasta. Selvyyden vuoksi todettakoon, että tämä lausunto annetaan Finnet-liiton ja sen 16 jäsenyhtiön puolesta: Alajärven Puhelinosuuskunta, FNE-Finland Oy, ElmoNet Oy, Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy, Kaisanet Oy, Karjaan Puhelin Oy, Kemiön Puhelinosakeyhtiö, Lounea Oy, LPOnet Osk Anl, LP Vahvavirta Osk, MPY Telecom Oyj, Paraisten Puhelin Oy, Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy, Savonlinnan BLC- osuuskunta, Vakka-Suomen Puhelin Oy ja Ålands Telefonandelslag.

Finnet-liitto yhtyy FiComin lausuntoon ja nostaa esiin seuraavat asiat.

Finnet-liitto näkee tärkeänä kuntien prosessien ja menettelyjen yhtenäistämisen, mutta sen ei tulisi johtaa nykyisiä raskaampiin tai tiukempiin menettelyihin vaan säännellyt menettelyt ja prosessit tulisivat olla kussakin tapauksessa mahdollisimman keveitä ja yksinkertaisia asioivan yrityksen kannalta. Tämä tukisi gigabittiasetuksen, hallitusohjelman sekä kansallisen digikompassin tavoitteita yksinkertaistaa ja edistää gigabittitasoisten verkkojen käyttöönottoa Suomessa.

Ehdotuksessa jää epäselväksi kuka määrittelee ja millä tavalla määräytyy, milloin on kohtuullista edellyttää, että teknisen verkon omistaja vastaa siirtokustannuksista. Mm. tahon, joka tekee arvioinnin, tulisi olla puolueeton. On tärkeä huomata, että valokuituverkon tekninen käyttöikä on huomattavasti pidempi, kuin kupariverkon ja voi kattaa useita kymmeniä vuosia. Huomattava on myös, että verkon eri osilla voi olla eri käyttöikä, jolloin tulisi toimia pisimmän käyttöiän mukaan (esim. osa verkosta uusittu, eri kaapelit ja laitteet). Koska lupaehtojen perusteet voivat muuttua vuosien saatossa, samoin kuin esimerkiksi maasto voi muuttua (kaapelin syvyys vs. maanpinnan muutokset) olisi tärkeä tarkentaa, että siirtovelvollisuus lupaehtojen vastaisesta sijoittamisesta viittaa nimenomaan myöntämis- ja sijoittamisajan ehtoihin ja tilanteeseen.

Teknisten verkkojen tietojen toimittamisen osalta tulisi tarkentaa, että tiedot on toimitettava yleisesti käytössä olevassa yhteen toimivassa ja koneluettavassa muodossa. Lisäksi periaatteena tulee olla, että tiedot toimitetaan viranomaisille vain kerran.

Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Teknisten verkkojen sijoittamisesta tulisi säätää jotenkin toisin, täsmennä miten [Toimintatavat ja menettelyt tulisi yhtenäistää kuntien kesken, kuitenkin huomioiden sijoitusten eri kokoluokka ja mahdollistaa esimerkiksi ilmoitusmenettelyt pienille kohteille. Menettelyt ja prosessit tulisivat kaikissa tapauksissa olla mahdollisimman keveitä ja yksinkertaisia asioivan yrityksen kannalta.]

8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

Näkemyksenne luvusta 8

-

Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Kunnan oikeudet laatia käyttömääräyksiä tulee olla kohtuullisia, eikä esimerkiksi mahdollistaa kaapelikaivantoja laajempien alueiden uudelleenpäällystämiskaavoituksia tai maa-ainesten vaihtovaatimuksia verkko-operaattorin kustannuksella.

Kilpaillussa vapaassa markkinassa, kuten valokuituverkkojen tilaajayhteyksien rakentamisessa on kunnan oikeus siirtää tai kieltää työ erittäin ongelmallista, myös elinkeinovapautta rajoittava. Valokuituverkkojen rakentaminen tulee usein ajankohtaiseksi vasta pitkänkin myyntiprosessin jälkeen. Osana myyntiä kuituyhtiö sitoutuu toimitusaikaan asiakkaiden suuntaan ja toimitusajan viivästyminen voi johtaa korvausvelvollisuuteen. Ylimääräinen riski toteutusprojektin siirtymisestä aiheuttaa siten kustannuksia ja toimituksen siirtyminen myös suurta tyytymättömyyttä kuntalaisissa, jotka ovat valokuituliittymän tilanneet ja sen varaan laskeneet.

9 luku Hulevedet

Näkemyksenne luvusta 9

-

10 luku Maksut

Näkemyksenne luvusta 10

-

11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

Näkemyksenne luvusta 11

-

12 luku Erinäisiä säännöksiä

Näkemyksenne luvusta 12

-

13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Näkemyksenne luvusta 13

-

Vaikutusten arviointi

A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennystarpeita.

Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?

Jossain määrin puutteellisena

B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?

Kyllä, tarkenna, mitä osaa tai osia vaikutusten arvioinnista tulisi täydentää tai mitä aihetta koskeva puuttuva arviointi lisätä. [5.1.6: Kadulla tehtävän työn käyttömääräykset ja erityisesti mahdollisuus määrätä työ siirrettäväksi aiheuttaa kilpailussa markkinassa toimiville valokuituverkkojen toimijoille vakavia ongelmia. Verkkojen rakentaminen on usein kytköksissä tietyn alueen asukkaiden valokuituliittymien tilauksiin ja niissä sovittuihin toimitusaikoihin. Toimitusaikojen ehdollistaminen vaikeasti ennakoitavaan ja mahdollisesti jopa kolmen vuoden kaivuutyön siirtoon voi osaltaan hidastaa kuituliittymien yleistymistä ja siten EU:n gigabitti-asetuksen ja Suomen Digikompassin tavoitteiden toteutumista. Epävarmuus aiheuttaa luonnollisesti myös ongelmia yritysten investointi- ja rahoitussuunnitelmien hallintaan. Kilpailutilanteessa on myös mahdollista, että siirto asettaa eri verkkotoimittajat markkinassa eri asemaan, kun aiemmin liikkeellä ollut verkkotoimija joutuu muuttamaan suunnitelmansa ja resursointinsa ja siirtämään toimituksensa sen takia, että toinen liikkeelle lähtenyt verkkotoimija mahdollisesti myöhemmin aiheuttaa verkonrakentamisen siirtämisen. Tämä asettaa toimijat myös epäoikeudenmukaiseen asemaan markkinassa sekä rajoittaa elinkeinovapautta kilpailutilanteessa, kun aiempi joutuu siirtämään luvattuja toimitusaikoja ja toinen pääsee toimittamaan lupaamissaan toimitusajoissa.]

C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?

-

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

-

Forsberg Gustaf
Finnet-liitto ry